

Qlobal Çağırış: Yaşlılık aşılı olka, aşılı dünya

Azərbaycanın atlığı addımlar nikbinlik yaradır

Və dayanıqlı İhkişafı
lunması kimi müəyyəd

Bununla yanaşı, ölkədə təmiz ətraf mühitin rəqəmsallaşmasına və yaşıl iqtisadi artıma nail olmaq istiqamətində qlobal iqlim dəyişmələrinin miqyası nəzərə alınaraq ekoloji təmiz texnologiyaların tətbiqinə əhəmiyyətli yer verilir, təmiz enerjimənbələrindən istifadə, tullantıların təkrar emalı və cırklənmiş ərazilərin bərpası təşviq edilir. Bu, istilik effekti yaradan qaz emissiyasını

Bu gün Azərbaycan surətiə inkişaf edir. Bunu sadəcə biz demirlik Tədbir zamanı iqlim dəyişmələrinə qarşı qlobal mübarizədə beynəlxalq birliyi dəstəkləmək üçün 2024-ü ilin Azərbaycanın əməkdaşlığı ilə.

cü ilin Azərbaycanda "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan edilməsinin təqdir olunması, COP29-a ev sahibliyi edən ölkə kimi nüfuzu, ölkəmizin uğurları yüksək dəyerləndirildi. Dinamik inkişafı ilə fərqlənən Bakı şəhəri haqqında müsbət fikirlər əsası Ümummilli Liderimiz Hey-

2024-cü ilin "Yaşlı dunya hamine həmreylik ili" elan edilməsi haqqında Prezident İlham Əliyevin imzaladığı Sərəncamda Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq ixticai tətbiqilərinin əsasını təsdiq etdirilir.

maiyyətin etibarlı və məsuliyyətli üzvü kimi iqlim dəyişmələrinin fəsadlarına qarşı mübarizəyə töhfəsinə verdiyi qeyd olunur. Azərbaycanın 2030-cu ilə qədər sosial-iqtisadi inkişafa dair beş milli prioritətdən biri "Təmiz ətraf mühit və yaşı artım ölkəsi" kimi müəyyən edilib. Həmin prioritət uyğun olaraq, ətraf mühitin sağlamlaşdırılması, yaşılıqların bərpası və artırılması, su ehtiyatlarından

genişməqliqaslı bərpa və yenidən-qurma prosesində hemin ərazilərdə "ağılışlı şəhər", "ağılışlı kənd" kimi innovativ yanaşmalar tətbiq edilir, ekosistem bərpa olunur. Ölkəmizin "yaşıl enerji" sahəsinə göstərdiyi xüsusi diqqət bu sahənin qısa zamanda sürətlə inkişaf edəcəyindən xəber verir. Laçın və Kəlbəcərin dağlıq əraziləri külək enerjisi, Zəngilan, Füzuli, Cəbrayıł və Qubadlı isə Günəş enerjisi potensialı ilə zəngindir. "Yaşıl enerji" zonası elan edilən bölgələrde artıq bir neçə su-elektrik stansiyası inşa edilərək fəaliyyətə başlayıb.

Azərbaycanda "yaşıl enerji" yə keçid istiqamətində atılan digər ad-

Fig. 10. Aerial view of the eastern portion of the study area showing the location of the study transects.

də uğurlu siyaset həyata keçirilir. Azərbaycan yaşıl iqtisadiyyatın inkişafı üçün potensial imkanlarə malikdir.

Azərbaycan təkcə dövrümüzür deyil, istənilən zamanın və məkanının en vacib problemlərindən bir hesab etdiyi məsələ üzərində iş görür. O da məlumdur ki, heç bir problem bu günümüz və gələcəyimiz üçün iqlim dəyişmələrindən daha böyük təhlükə yaratır. Azərbaycanın atlığı addımlar problemlərin nükhənlilik qotırır. Dövlətimiz

erin nikbinlik gətirir. Dovletimiz
anki bərpaolunan enerjinin mü-
ərrikərini hərəkətdə saxlayaraq
öyük problemi həll etmək üçün or-
aya güc, iradə, dinamizm və yara-
cılıq qoyur. Bu baxımdan proble-
mi müşahide etmək kifayətlən-
məyərək Azərbaycan təmiz ener-
giyəsində də təşəbbüskar ölkəyə
evrilir.

nişmiqyaslı tədbirin öhdəsindən uğurla gəldi, bu sahədə yüksək səviyyəli təşkilatçılıq qabiliyyətini nümayiş etdirdi. Bütün tərəflərin yek dilliklə COP29-un yüksək səviyyədə təşkilinə görə Azərbaycana rəsmi şəkildə təşəkkür elan olunması barədə qərar qəbul etməsi bunun bariz göstəricisidir. Ölkə Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 24-də sosial şəbəkə hesablarında "COP29 iqlimi diplomatiyasında dönüş nöqtəsi"dir!" serlövhəsi ilə etdiyi paylaşımında Bakı COP tədbirinin ən möhtəşəm COP-lardan biri kimi tarixə düşəcəyini xüsusi vurğulayıb. "Yaşıl dünya naminə həmrəylik şurəsini rəhbər tutan Azərbaycan biz tərəf vasitəçi kimi çıxış edərək tərəflər arasında danışıqların qərəzsiz aparılması üçün bütün imkanları ən yüksək səviyyədə təqdim edə bildi. Dövlət başçımızın təşəbbüsü və səyləri ilə bütün proses boyunca Azərbaycan, ilk növbədə, inkişaf etməkdə olan ölkələrin, xüsusiələrin

siyaseti bütün istiqamətlər
Ümummilli Liderimizin
əsasında Prezident İlham
tərəfindən davam etdirilmə
Azərbaycana əsrimizin ən
dövləti statusunu qazandırı

ni ümum-Avropa qaz təchizatçıs
adlandırır. Azərbaycan təbii qazın
alan on dövlətdən yeddisi Avropa
ölkəsidirsə, deməli, biz həm coğra-
fiyanı genişləndirməyi bacarmışq
həm də sübut edə bilmişik ki, Azə-
baycan etibarlı tərəfdəş, etimad
göstərilməli aktordur. Sözümüzün
imzamız gədər deyərli olmazı, bu

imzamız qədər dəyərlı olması, bu sahə üzrə imzalanan müqavilələrin parlamentdə təsdiqlənməsi bundan xəbər verir. Ruminiyanın paytaxtı Buxarestdə 17 dekabr 2022-cü ildə bərpaolunan enerji mənbələrinin inkişafını dəstəkləyən, regional enerji təhlükəsizliyini və dayanıqlığını, Avropanın enerji təhlükəsizliyini artıracaq, həmçinin karbon emisiyalarını azaltmaq məqsədində

model olmaq isteyini eks etdirir. Görülən işlərə və qarşıya qoyular məqsədlərə nəzər saldıqda sadəcə vəd verməklə kifayətlənməyən strateji ekoloji qərarlarla konkret nəticələr əldə edən bir ölkə görüürük.

Hazırda ölkəmizdə nehəng bərpəpaolunan enerji layihələri icra edilir. Ən diqqətçəkici məqamlardan biri həyata keçirilən layihələrin böyük eksəriyyətinin xarici investisiya hesabına başa gətirilməsidir. Məsələn, 2023-cü ilin oktyabrında "Masdar" şirkətinin investisiyası ilə tikilən "Qaradağ" Günəş Elektrik Stansiyası (GES) istifadəyə verilib. 550 hektar ərazini əhətə edən stansiyada 570 min günəş paneli

stansiyada 570 min günəş paneli quraşdırılıb ki, bu da hər il 500 milyon kilovat-saat elektrik enerjisi istehsal etməyə imkan yaradır. "Qaradağ" GES-i unikal edən daha bir önemli məqam onun Azərbaycanda xarici investisiya cəlb edilməkletikilən sənaye miqyaslı ilk günəş elektrik stansiyası olmasıdır. Bu stansiya Xəzər regionunda, eləcə də MDB məkanında ən böyük günəş elektrik stansiyası hesab olunur.

meçvavat oları stansiyada xızının or-
talçay ve Abşeron rayonunun Pirə-
kəşkül kəndində reallaşdırılır. İlkir-
hesablamaya əsasən, stansiyada
220 milyon kubmetr təbii qaza qə-
naət etməyə imkan verəcək ki, bu
da 400 min tondan artıq karbon
emissiyasının atmosferə atılması
nin qarşısını alacaqdır. İlk 1 mil-
iard kilovat-saat elektrik enerjisini
istehsal olunacağı stansiyadan əl-
də edilən enerji 300 min evi işıqlan-
dıracaq.

munəsidir. Olkəmizdə Abşeron yarımadasında neftlə çırklənmiş ərazilərin bərpası və təmizlənməsi üçün fəal addımlar atılır, ekoloji problemlərə diqqəti artırılır və ətraf mühitin mühafizəsi və bərpasına sadıqlıyi nümayiş etdirilir. Bu, həm də ölkənin gələcək nəsilləri üçün daha yaşıl və sağlam gələcəyin qurulması istiqamətində qətiyyətli öhdəliyini, strateji planlaşdırmasını və fəal tədbirlərini eks etdirən addımdır. Yaşıllaşdırma prosesi prinsip etibarı ilə cəmiyyətin və iqtisadi inkişafın yeni mərhələsi kimi xarakterizə olunur. Yer kürəsində həyatın qorunması, uzunmüddətli inkişafın təmin edilməsi insanın iqtisadi fəaliyyətində yeni prioritətlərin formalaşdırılmasıdır.

İnyətiñde yeni prioritetlərin formalaşmasını tələb edir. Onlardan ən əsasları ətraf mühit ilə qarşılıqlı əlaqədə olan, davamlı inkişafı temin edən cəmiyyət üzvlərinin yaşıl həyat tərzi, yaşıl təfəkkürü, yaşıl düşüncəsi və yaşıl intellektidir. Bu istiqamətdə yaşıl iqtisadiyyatın formallaşması həm ətraf mühitin qorunmasının, həm də mövcud olan təbii ehtiyatlara və biliyə əsaslanan uzunmüddətli inkişafın təmin edilməsinin əsas yoludur. Azərbaycan "yaşıl iqtisadiyyat"ın inkişafı üçün güclü potensial imkanlara malikdir.

h planlaşdırma
zə olunur.